

rius, Phlegon, Celsus, Numenius, Lucianus, nec non Imperatores, Trajanus, Antonius Pius & Marcus Philosophus. Non omittendus sanè Iosephus qui lib. 18. antiqu. Jud. cap. 4. mira de Christo eloquitur.

Sancti Evangelistæ, scriptis mandarunt Christum in Bethlehem esse natum ex matre paupercula, eumque in Ægyptum profugisse. Id quoque agnoscit Celsus, tametsi Christiani nominis infector infensissimus. Quin ex tabulis censuibus Romanorum, ad quas provocant Justinus, Tertullianus, & Chrysostomus, ex censu etiam illo, quem, nascente Christo, indixit Imperator Augustus, aperte constat Christum natum esse in Bethlehem. Nec referre imprestatiarum pugebit Mahometem ultrò sacerdoti Jesum ex illibata Virgine natum.

Scriptores Canonici enarrant stellam miraculosam in ortu Christi apparuisse, Magos ex Oriente ad cunas Jesu eum adoratos, venisse, Herodem in Iudea regnante in pueros ab imatu & infra à Christi adventu natos faveisse. Porro hæc vera & extra omnem dubitationis aleam posita esse constat Ethnicon testimonis. Namque novum Sydus post Christum natum in cœlis præfusus, ad eumque Magos accessisse fatur Julianus Apostata, quamvis odio in Christum percitus hujus stellæ ortum, in causas naturales refundat. Macrobius scriptor Ethnicus lib. 2. Saturnalium cap. 4. fuso calamo describit cladem impiam quā Herodes infantulos obtruncavit, his verbis: „Cum audisset, Augustus, inter pueros, quo in Syria Herodes Rex Iudæorum intrabiennium occidi justus, filium quoque ejus occisum, ait: „Melius esse Herodis porcum esse, quam si illum.“

S. Matthæus, Marcus, Lucas & Joannes multa commemorant Christi miracula, quibus ipse suam obsignavit missionem. Sed & huic narrationi non refragantur Infideles, videlicet Celsus apud Origensem lib. 2. contra illum, Julianus apud S. Cyrrillum lib. 6. adversus hunc Apostamat, qui omnes ultrò fatentur Christum aliqua patrae miracula: hoc ipsum & affirmit Mahometes in Alcorano: immò testimonium ab ipsis Iudeis inimicis occultari testibus habemus.

Quid plura referam? Stupendam solis defectiōnem & terribilem terra concussionem quæ Christo moriente contigerunt, scribunt Evangelistæ; narrantur quoque à Phlegone Ethnico Scriptore lib. 13. Olympicorum Chroniorum. Igitur, vel ipsis fatentibus paginis vera scriperant novi Testamenti Evangelistæ.

TERTIUM ARGUMENTUM

Petitur ex concordantia novi cum veteri Testamento.

ILLI libri sunt genuini qui concordant cum miraculis Prophetarum, promissionibus Patriarchis factis & hoc multis retrò fæculis ante Christum natum, quem omnes ceteras Test. figuræ tum in sacrificiis, tum in sacramentis expressas præludunt: Atquales sunt libri novi Testamenti: Ergo &c. Major patet, quomodo enim citra miraculum fieri posset, ut tantopere in se distantia concordarent, si veritas omnium fortior, omnibus que temporibus, quinimmo & hominum passionibus dominans non adesset: Probatur igitur mi-

nor in qua solum reperitur difficultas.

Primoquidem, Quia eamdem fidem, eamdemque doctrinam, saltem quoad substantiam, continent libri novi Testamenti cum doctrina veteris Testamenti: Eundem quidem Deum & Christum, eadem præcepta, eundemque prædicant finem & beatitudinem.

Secundo: Novum Testamentum omnes terminat veteris figuræ: Messiam enim quem præuniverserunt Prophetæ, præsentem exhibet: sacramenta virtute majora succedunt legis Mosaicæ Sacramentis: Nova lex habet Sacrificium quæ Sacrificia Mosaicæ rimatur quidem, sed virtute ne dum adæquat, verum etiam longè præcellit, juxta illud Heb. 10. de Christo summo Sacrificatore: *Una enim oblatione in sempiternum consummavit sanctificatos*. Quam quidem doctrinam Patres certatim propugnant, explicant, atque defendunt.

Athenagoras in sua pro Christianis legatione sic loquitur: “Fidei nostræ testes habemus Prophetas, qui Christum de Deo & rebus divinis disceruerunt. Si rationibus niteremur, merito humanam esse persuasionem nostram aliquis putaret: verum insuper Prophetarum voces animare nostras: unde Irenæus lib. 2. cap. 57. dicit ad Prophetarum libros, remittendos esse eos qui nolunt miraculis, quibus fides Christi propagata est, credere.”

Origenes lib. 1. contra Celsum de adversario suo queritur quid Judæi credant vaticiniis Prophetarum & tamen nolint credere iis quæ sequuntur ad Prophetias de Jesu Nazareno: Eamdem doctrinam confirmat Tertullianus lib. adversus Iudaos, & Cyprianus in suis vicissim libris adversus eosdem.

Lactanius lib. 5. divinarum institutionum, cap. 3. sic loquitur: “Dicte igitur, si quid tibi cordis est, non idcirco à nobis Deum creditum Christum quia mirabilia fecit, sed quia videamus in eo facta esse omnia quæ nobis annuntiata sunt vaticinio Prophetarum Prophetarum testimonio, qui omnia quæ fecit, & quæ pastus est multò ante cecinerunt, fidem divinitatis accepit.”

Succinii egregie S. August. lib. 18. de civitate Dei, cap. 40. his verbis: “Cui enim narrant melius præterita credimus, quam qui etiam futura prædicti, quæ præsenta jam videntur? Unde lib. 12. contra Faustum, cap. 45. “Non contemerentur.... quæ Apostoli annunciantur, demonstrabantur hæc à Prophetis ante fuisse prædicta. Non ergo mirum si & Christus & Apostoli, ut doctrinam suam tutò confiunarent, veterem Scripturæ legendam & Prophetas toties appellarent. Legatur v. g. sanctus Matthæus cap. 18. vers. 21. laudat Isiæam, cap. 2. vers. 6. Michæam vers. 15. ejusdem capituli: Ozeam, & vers. 18. Jeremiam, ita non solum ille, sed & cæteri Apostoli scriptores post Christum Magistrum multa adduxerunt veteris Testamenti vaticinia, quæ etiam notata sunt ad marginem accuratarum novi Testamenti editionum, frustra à nobis omnia appellarentur.

Idem S. Doctor hanc prosequitur probationem lib. 10. de civitate Dei, cap. 32. relatis enim diversis Philosophorum sententiis, qui, inquit, neque in beatitudine astruendâ, neque in mediis ad eam conducentibus, vera scripturæ, subdit: “Non talia sancti homines in ista universalis animarum